

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum amor sit idem quod dilectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

AD SECUNDUM dicendum, quod obiectum amoris est communius quam obiectum dilectionis, quia ad plura se extendit amor quam dilectio, sicut dicitur est.

In corp. ar. *

AD III. dicendum, quod non differunt amor, & dilectio secundum differentiam boni, & mali, sed sicut dicitur est, in parte tamen intellectiva, idem est amor & dilectio: & sic loquitur ibi * Aug. de amore: unde parum post subdit, quod recta uoluntas est amor bonus, & quod peruersa uoluntas est malus amor: quia tñ amor, qui est passio concupiscibilis, plurimos inclinatur ad malum, inde habuerunt occasionem, qui prædictam differentiam assignauerunt.

In corp. ar. c. 7. & p. h. 14. de ciui. Dei to. 5.

AD IIII. dicendum, quod dicitur aliqui posuerunt et in ipsa uoluntate, nomen amoris esse diuinius nomine dilectionis, quia amor importat quandam passionem, præcipue secundum quod est in appetitu sensitivo: dilectio autem præsupponit iudicium rationis: magis autem in Deum homo potest tendere per amorem passiuè quod ammodo ab ipso Deo attractus, quam ad hoc eum propria ratio possit ducere, quod pertinet ad rationem dilectionis, ut dicitur est: & propter hoc, diuinius est amor quam dilectio.

In corp. ar.

¶ Super quæst. uigesima sexta Articulus quartus.

ARTICVLVS IIII.

¶ Vtrum amor conuenienter diuidatur in amorem amicitie, & amorem concupiscencie.

IN quæstione uigesima sexta, omisis primis tribus articulis, in quarto hoc solum aduerte, quod distinctio amoris in amorem amicitie & concupiscencie non est tam diuisio amoris, quam amatorum: seu, & in idem redit, non est diuisio amoris secundum se, sed secundum diuersum de amata. Cum enim omne concupitum alicui concupiscatur, nullus amor concupiscencie est sine amore amicitie illius cui concupiscitur. Et rursum, cum omni amico aliquid bonum uelimus, nullus amor amicitie est sine amore concupiscencie boni concupiti amato.

1. q. 60. ar. 3. co. & art. 3. ad 3. & ma. q. 1. ar. 5. co. & h. 1. q. 4. ar. 3. & Dio. 4. h. 9. & 10. & 10. 15. le. 4. c. 1. a. med. to. 5.

8. Eth. ca. 3. to. 5.

¶ 2. parum ad me. to. 1. c. 11. a. me. ilius to. 5. c. 4. in prin. to. 6.

Non ergo distinguitur amor in amorem amicitie & concupiscencie, tanquam in diuersos amores, sed tanquam in diuersos modos amandi. Vnus enim & idem amor est amicitie respectu amici, & concupiscencie respectu boni illi uoliti. Et si quandoque inuenias diuersos esse amores, sane interpretare. & denominari amorè quandoque a concupiscencia, quandoque ab amicitia scito. propter obiectu de quo est sermo, ut patet cū sermo de amore ad irrationalia, uel

uel sibi, uel alii, & illud, cui uult bonum. Ad illud ergo bonum quod quis uult alteri, habetur amor concupiscencie; ad illud autem, cui aliquid uult bonum, habetur amor amicitie; hæc autem diuisio est secundum prius & posterius. Nam id quod amatur amore amicitie, simpliciter & per se amatur: quod autem amatur amore concupiscencie, non simpliciter & secundum se amatur, sed amatur alteri. Sicut enim ens per se simpliciter est, quod habet esse; ens autem secundum quid, quod est in alio; ita & bonum, quod conuertitur cum ente, simpliciter quidem est quod ipsam habet bonitatem. Quod autem est bonum alterius, est bonum secundum quid, & per consequens amor, quo amatur aliquid ut ei sit bonum, est amor simpliciter; amor autem, quo amatur aliquid ut sit bonum alterius, est amor secundum quid.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod amor non diuiditur per amicitiam, & concupiscenciam, sed per amorem amicitie & concupiscencie. Nam ille proprie dicitur amicus, cui aliquid bonum uolumus; illud autem dicimus concupiscere, quod uolumus nobis. & per hoc patet solutio ad secundum.

AD TERTIUM dicendum, quod in amicitia, utilis & delectabilis, uult quidem aliquis aliquid bonum amico, & quantum ad hoc saluatur ibi ratio amicitie, sed quia illud bonum refert ulterius ad suam delectationem, & utilitatem; inde est, quod amicitia utilis & delectabilis, in quantum trahitur ad amorem concupiscencie, deficit a ratione ueræ amicitie.

QVAESTIO XXVII.

De causa amoris, in quatuor articulos diuisa.

¶ Super quæstione uigesima septima articulus primus.

DEINDE considerandum est de causa amoris.

IN corpore primi articuli quæstionis uigesima septime notato, quod garo consistit in hoc. Bonum est proprium obiectum amoris: ergo est propria causa amoris. & probatur sequela: quia obiectum potentie passionis comparatur ad ipsam, ut causa motus uel actus ipsius: ac per hoc obiectum proprium talis actus huiusmodi potentie, est propria causa illius actus: amor autem est actus potentie appetitiue, que est passiuæ. Ex his habes de mente diui Thomæ quatuor, scilicet quod uis appetitiua est passiuæ: & quod obiectum eius est causa actiua: & quod bonum effectiue causat amorem: & quod uniuersaliter, obiectum proprium cuiusque actus, appetitus est causa actiua illius: que multum me-

ET CIRCA hoc quærentur quatuor.

¶ Primo, Vtrum bonum sit sola causa amoris.

¶ Secundo, Vtrum cognitio sit causa amoris.

¶ Tercio, Vtrum similitudo.

¶ Quarto, Vtrum aliqua alia anima passionum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum bonum sit sola causa amoris.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur, quod non solum bonum sit causa amoris. Bonum enim non est causa amoris, nisi qui amatur, sed contingit etiam malum amari, secundum illud Psalm. decimo. Qui diligit iniquitatem, odit animam suam; alioquin omnis amor esset bonus. ergo non solum bonum est causa amoris.

I

K

In par. rum mediu

* c. 3. in cip. to. c. 4.

q. 26. ar.

q. 26. ar. 2.

In corp. ar. 1. & Dio. 11. 11.

2. q. 6. 2. ad 1. 11. 11. ad 1.

q. 26. ar. 1. med. to.